

Ruintrænet med Gåsetårnet.

Apeltræf – 2010

Den 7. august kl. 13.00/15.00

Mødested: kl. 13 ved Gåsetårnet, Slotstorvet, Vordingborg
Eller: kl. 15 ved Beværterhuset.

Tema: Vordingborg set med Apeløjne.

Bolette Apel født den 22. september 1813 i Køng.

Dagsplan:

13.00 Velkomst ved Gåsetårnet

Dagens program
Borgcenter
Bolette Apel
En tur i Gåsetårnet

14.15 Dehnslytten

Vi går til Beværterhuset forbi Kong Valdemars Plads.

15.00 Beværterhuset

Hygge med kaffe og kage
Sangen

16.30 Gåtur i Vintersbølleskoven tilbage til Dehnslytten

17.00 - 19.00 Grillen tændes, tilberedning af tilbehør og slægtsforskning.

Vi fordeler os!

19.00 - ? Spisning

Slægtens tale.

Sang og festlige indslag?

Vi slutter med en kort evaluering og ideer til næste år.

Afslutning til dem der kører hjem og overnatning til dem der bliver.

Morgenmad for dem der bliver og evaluering.

Historie

I år er temaet Vordingborg set med Apeløjne.

Slotsruinen har været et centralt sted for alle på Sydsjælland, derfor har der ved de forgående Apeltræf været et ønske om at starte ved Gåsetårnet.

Læs mere i bogen skrevet af Heidi Inger Gøtz i 1999.

Prins Jørgen 1653-1708: Prins Jørgen søn af Kong Frederik den 3. Prins Jørgen er døbt Georg. Navnet Georg er en tysk/nordisk form for latin Gerogius, som betyder jorddyrker på græsk. Engelsk og Fransk: Georg eller Georges. Dansk Georg eller Jørgen (Jørn.) Prins Jørgen arvede Vordingborg Len og Vordingborg Slot efter sin far.

Bolette Apel 1813-1901:

Datter af Georg Andreas Apel.

Vi har hørt om Georg Apels to drenge Johan Peter og Hans Heinrich, men vi har endnu ikke hørt om Bolette Apel. Efter Johan Peter var født i marts 1809, gik der godt 4 år inden familien fik Bolette den 22. september 1813. Bolette og hendes storebror har haft 5 år sammen inden de fik en lillebror Hans Heinrich i august i 1819 og endnu en lille bror Kristian i maj 1822. Vi ved ikke noget om Bolettes barneår, men når vi ved, at Niels Ryberg ønskede at alle piger lærte at spinde, så kan vi gå ud fra, at Bolette er startet i spindeskolen, da hun var 4. år.

Alle hendes brødre blev uddannet vævere. For piger på den tid, var uddannelse som væver og dermed svendebrev ikke en mulighed. Bolette blev konfirmeret i Køng kirke i 1828.

I 1829 tjener Bolette på Aünøgården, der bliver hun til 1833, på det tidspunkt er hun 20 år.

Bolette skifter plads til Rosenfelt, hvor hun tjener indtil 1841. Hvilke opgaver hun havde ved godset ved vi ikke, men i en alder af 27 år bliver hun gravid. Det er muligvis med en karl på gården, vi ved det ikke, men som udlagt barnefar er navnet Lars Jensen af Nyråd. Hvorfor de ikke bliver gift vides ikke. Bolette flytter hjem til forældrene og føder sønnen Carl Christian den 11. december 1841. Han døbes i Køng Kirke. Bolette bliver gift 2 år efter med Ole Nielsen (født 21.03.1815). Brylluppet er den 17. december 1843. Ole Nielsen er husmand i Hulemose Møllehuse og der flytter Bolette hen.

Den 28. april 1844 føder Bolette endnu en dreng og han døbes Jørgen, hvilket kan henføres til hendes fars navn Georg jfr. omtalen af Prins Jørgen, men han bliver kun 3. måneder, så dør han. Bolette og Ole er dog heldige og **de får en dreng den 14. august 1846, han døbes Jørgen Olsen** .

Jørgen bliver gift med Ane Marie Pedersdatter den 31.10.1879. Ane Marie har en pige da hun bliver gift. Jørgen og Ane Marie får 5 børn. Alle 6 børn vokser op i Vordingborg og der er mange efterkommere i bl.a. Vordingborg og Nakskov.

Bolette må have haft et godt helbred for hun bliver 88 år. Hun bor hos Jørgen og Ane Marie i Strandgade. Bolette dør den 16. december 1901 og begravnes fra Vordingborg Kirke den 21. december 1901. Hendes søn Jørgen Olsen dør i 1908, men Ane Marie lever til 1937 og bor fortsat i Strandgade. Ane Marie kom meget på Kidhavegård i Bakkebølle, hvilket var ganske naturligt, da hendes mand Jørgen var fætter til Peter Apel (1852-1937).

Fra udsigtspunktet på Slotsruinen ses Strandgade og Bakkebøllestien der er den tidligere Kalvehavebane (1897-1959) og netop ved Strandgade var der en "station" trinbræt.

Danmarks Borgcenter:

Der arbejdes på at opbygge et borgcenter i Vordingborg omkring slotsruinen og museet. Slotstorvet skal ombygges og domhuset indrettes til formidling af borgcentret. Der etableres en ny adgang til Slotsruinen og torvet renoveres. Sidst men ikke mindst er planen at voldgraven igen skal fyldes med vand. Projektet støttes bl.a. af Realdania og af A.P. Møllers fond. Planen er at ombygning af torvet påbegyndes efterår 2010. Formidling af Borgcentret startede allerede i 2003 for børn i Sydsjælland. Hver år i august afholdes der borgdage hvor fokus er på middelalderen. Stort set alle skoler deltager, det kan nævnes skolelederturneringen altid er et hit for børnene.

Følg med aktiviteter på hjemmesiden www.museerne.dk

Sangen ved Maren Apel's hus

Hvor Sjællands fagre ager,
langs Storestrømmens bred.
Hvor vind og sol så nænsomt
har formet dette sted.
Her samles vi til lyden
af skovens vingesus.
I Apel-slægtens hjerte
ved Maren Apels hus . . .

Min fortids stolte minde
som skabt af livets kår.
Det land som jeg kan kende
helt fra min barndoms vår.
Hvor himlens klare stjerner
står klart ved Sjællands fod,
her skabtes mine aner . . .
Her slog min sjæl sin rod.

Du sydsjællandske sommer
hvor er min glæde stor,
når lyse nætter kommer
jeg fattig bli'r på ord.
For intet steds i Danmark
jeg føler samme fred . . .
Om solen brænder ageren,
om regnen strømmer ned.

Ja slægter skal bevares
i alle slægters led.
Her minderne de ta'r os,
og børnene ta'r med . . .
De steder skal de kende;
her slægtens vugge står.
Vi gi'r hinanden håndslag
- og ses til næste år.

Information:

Apelslægten har sin egen hjemmeside det er: www.apel-aner.dk

Litteratur:

Sandberg, Fra Barndommens Land, 1951.

Sandberg beskriver sine barneår på Vintersbølle Bleg og derigennem fabrikken og dens personer.

Sydsjællandsmuseumsårbog for 2003, Charlotte Paludan

Sydsjællandsmuseumsårbog for 2004, Anne-Marie Jacobsen restaurering af Beværterhuset
Folderen: Vinterbølle Skov

Bogen: Fortællinger fra Vintersbølle udgivet på forlaget Museerne.dk den 28. august 2010

Hjemmesiden www.museerne.dk

Derudover råder Lokalhistorisk Forening for Vintersbølle/Nyråd over information:

Hvis man ønsker at støtte Projekt Beværterhuset kan man gøre det ved at blive medlem af Lokalhistorisk Forening for Vintersbølle/Nyråd.

Lokalhistorisk Forening for Vintersbølle/Nyråd er dannet den 28. august 2000.

Foreningens formål:

1. At udbrede kendskabet til Vintersbølle og Nyråds historie.
2. At bevare væverhuset/beværterhuset i Vintersbølle Skov samt gøre det tilgængeligt for grupper med interesse i egnens historie og natur.

E-mail adr.: nyraad@vinterhistorie.dk

Web: www.vinterhistorie.dk

Kontingent (75 kr. pr. år) kan indbetales enten til kasser Peter Apel eller indsættes på **konto 0040-6874516528**.

Denne folder er udarbejdet i forbindelse med det 5. Apeltræf i 2010 af Anne-Marie Jacobsen.

Tak til Kasper B. Hemmingsen for samarbejdet om planlægningen af denne dag.

Tak til Marianne Halliley for slægtens tale.

Tak til Anni Rasmussen for særlig deltagelse ved Beværterhuset.

Tak til alle der har hjulpet med gril, mad, kage o.s.v.